

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Актүбә шәһәр тибындагы поселок Советы
КАРАРЫ

Актүбә ш.т.п.

№ 47

«30» ноябрь 2021 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль жир контроле турындагы Нигезләмә хакында

Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында (2021 елның 11 июнендәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон редакциясендә),

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Актүбә шәһәр тибындагы бистә Советы карар итте:

1. Кушымта нигезендә Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә, әлеге карарның 6, 7 бүлекләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тоту Татарстан Республикасы Азнакай районы Актүбә шәһәр тибындагы поселогы Советының законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиясенә йөкләнә.

Рәис

А.Л. Севостьянов

А.Л. Севостьянов

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль жир контроле турында нигезләмә (алга таба – нигезләмә)

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Азнакай муниципаль районының "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль жир контроле (алга таба - муниципаль контроль) - жир законнарының мәжбүри таләпләрен бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау, гражданнар һәм оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклау, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, аларның нәтижеләрен бетерү һәм (яки) хокукый нигезләмәне торгызу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар күрү юлы белән башкарыла торган эшчәнлек, мондый хокук бозулар килеп чыкканчыга кадәр булган.

1.3. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты (алга таба - муниципаль контроль органы) тарафыннан башкарыла.

Муниципаль контроль Россия Федерациясе Жир кодексының 72 статьясы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль закон, башка федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты актлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, әлеге Нигезләмә һәм Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенең норматив-хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль контроль предметы булып тора:

1) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба-контрольдә тотылучы затларның) жир мөнәсәбәтләре объектларына карата мәжбүри таләпләрне үтәве, аларны бозган өчен Россия Федерациясе законнары белән административ җаваплылык каралган;

2) тикшерү чаралары нәтижеләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше.

1.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи заты (аның вазыйфаи вазыйфалары буенча вазифаи инструкциясе нигезендә муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик һәм контроль чаралар үткөрү (алга таба-вәкаләтле органның вазыйфаи заты) - Азнакай муниципаль районының "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль

берәмлеге Башкарма комитетының әйдәп баручы белгече (Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре бүлекчәсе).

Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру вәкаләтләре жирле үзидарә турындагы законнар һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренә бер өлешен аларга тапшыру турында Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнары белән төзелгән килешү нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

1.6. Контроль чаралар үткәрү, шул исәптән документар тикшерү үткәрү турындагы карар Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты җитәкчесе (алга таба – муниципаль контроль органы) тарафыннан кабул ителә.

1.7. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазыйфай затлары «Дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

1.8. Муниципаль жир контроле объектлары булып тора:

1) Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге чикләрендә урнашкан жирләр, жир кишәрлекләре, жир кишәрлекләре;

2) гражданнар һәм оешмаларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлергә тиеш, шул исәптән эшчәнлек алып баручы гражданнарга һәм оешмаларга карата куела торган таләпләр, гамәлләр (гамәл кылмау);

3) гражданнар һәм оешмаларның, шул исәптән продукция (товарлар), эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр, аларга карата мәжбүри таләпләр куела;

4) биналар, корылмалар, Корылмалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, Жир һәм урман участкалары, җайланмалар, җайланмалар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары, табигый мохит компонентлары, гражданнар һәм оешмалар ия һәм (яки) файдалана торган башка объектлар, табигый мохит компонентлары, гражданнар һәм (яки) гражданнар карамагында булмаган табигый һәм табигый-антропоген объектлар (алга таба-житештерү объектлары).

1.9. Муниципаль жир контроле органы Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларының исәбен тәэмин итә.

Контроль объектлары турында белешмәләрне жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда, вәкаләтле органның вазыйфай затлары норматив-хокукий актлар нигезендә тапшырыла торган мәгълүматтан, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында алына торган мәгълүматтан, шулай ук һәркем файдалана ала торган мәгълүматтан файдаланалар.

Контроль объектларын исәпкә алганда, контрольдә тотылучы затларга, федераль законнарда башкасы каралмаган булса, мәгълүмат, документлар бирү бурычы йөкләнә алмый.

Бүлек 2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) рисклары белән идарә итү

2.1. Муниципаль контроль зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә итү максатларында, контроль объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (алга таба - риск категориясе) зыян китерү куркынычының түбәндәге категорияләре билгеләнә:

- 1) уртача куркыныч;
- 2) уртача куркыныч;
- 3) түбән куркынычын.

2.3. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү аның характеристикаларын закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба - риск критерийлары).

2.4. Зыян (зыян) китерү куркынычы янаган категорияләргә түбәндәгеләр керә:

а) зыян (зыян) китерүнең уртача куркынычы:

- житештерү һәм куллану калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре;

- гомуми кулланылыштагы су объектларының яр буге полосасы чикләрендә урнашкан яки янәшәсендәге жир кишәрлекләре.

б) зыян китерүнең уртача хәвеф-хәтәре (зыян):

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре, урман фонды жирләре, аеруча саклана торган территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр белән чиктәш торак пункт жирләре категориясенә керә;

- сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәмин итү өчен жирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә керә, автомобиль юллары, тимер юллар, труба үткәргеч транспорт, электр линияләре һәм авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр белән чиктәш жирләрдән тыш, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә торган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чикләшә;

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә һәм торак пунктлар жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш.

2.5. Контрольлек объектларын риск категорияләренә керткәндә, риск критерийларын кулланганда һәм мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторларын ачыклаганда, муниципаль контроль органы тарафыннан Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, теләсә нинди чыганаклардан, шул исәптән профилактик чаралар, контроль чаралар уздыру барышында алынган зыян (зыян) китерү рисклары дәрәжәсен характерлаучы белешмәләр кулланылырга мөмкин, лицензияләү һәм башка рөхсәт бирү эшчәнлегенә кысаларында вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның махсус режимнарын куллану, аларны бирү Россия Федерациясе норматив хокукый актларында каралган хисаптан гражданнарга һәм оешмаларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү нәтижәләре буенча, контрольдә тотылуы затлар, башка гражданнар һәм оешмалар мөрәжәгатьләренән, массакуләм мәгълүмат

чараларыннан, шулай ук мәгълүмат ресурсларындагы белешмэләр, шул исәптән мәгълүматны маркировкалау, күзәтү, исәпкә алу, автомат рәвештә теркәү һәм контроль объектлары турында башка мәгълүматлар белән тәэмин итә.

2.6. Бирелгән риск категориясенә карап, планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләре һәм ешлыгы билгеләнә:

1) урта риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата-3 елга планлы тикшерү чарасы;

2) уртача риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата-6 елга планлаштырылган контроль чара.

2.7. Түбән риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

2.8. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычын бәяләү максатларында, әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә, муниципаль контрольнең (күзәтчелекнең) индикатив күрсәткечләре исемлегенә билгеләнә.

2.9. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары мондый таләпләрне бозмый, әмма, ихтимал зур булганлыктан, мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булуын раслый.

2.10. Контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу индикаторларына туры килүен ачыклау планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булып тора. Тикшерү чарасын үткәрү һәм үткәрү турындагы карар Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлегенә Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

Бүлек 3. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын кисәтү түбәндәге төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

1) Барлык контрольдә тотучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү;

3) мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру.

3.2. Профилактика чаралары ел саен Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлегенә Башкарма комитеты тарафыннан раслана торган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасы (алга таба - профилактика программасы) нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактика программасында каралган профилактик чаралар муниципаль контроль органы тарафыннан мәжбүри.

Муниципаль контроль органы профилактика программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрә ала.

3.3. Муниципаль контроль органы түбэндәге профилактик чаралар үткәрә:

1) мәгълүмат бирү;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү белдерү (алга таба - кисәтү);

3) консультация бирү;

4) хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

3.4. Мәгълүмат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында " 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны Азнакай муниципаль районының Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында веб-адрес буенча урнаштырыла: <http://aznakayevo.tatarstan.ru> массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә.

3.5. Муниципаль контроль органында мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнган билгеләре һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудыруы турындагы мәгълүматлар булмаганда, муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

3.6. Кисәтүдә аларның норматив-хокукый актың күздә тоткан тиешле таләпләргә күрсәтмә, контрольдә тотучы затның нинди конкрет гамәлләре (гамәл кылмау) мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яки китерә алуы турында мәгълүмат, шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме булырга тиеш. Кисәтүдә контрольлек итүче зат тарафыннан мәгълүмат һәм документлар тапшыру таләбе була алмый.

3.7. Контрольлек итүче зат кисәтүне алганнан соң күрсәтелгән кисәтүгә карата муниципаль контроль органына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Каршылык каршылык каршылык алган көннән соң 20 эш көне эчендә карала. Каршылыкны карау нәтижәсендә контролируемому затка жибәрелә жавап турында ризалыгы яки каршылыгы белән килешмәү. Муниципаль контроль органы килешмәгән очракта, контрольлек итүче затка жавап жибәрә, анда каршылыкта күрсәтелгән дәлиләр белән килешмәүнең нигезләнүен күрсәтә.

3.8. Муниципаль контроль органы үзе игълан иткән кисәтүләренә исәпкә ала һәм тиешле мәгълүматларны контроль чаралар үткәрү өчен куллана.

3.9. Контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча консультация түләү алынмыйча телдән һәм язма рәвештә үткәрелә.

3.10. Телдән консультация вәкаләтле органның вазыйфай заты тарафыннан телефон аша, видеоконференц-элементә аша, шәхси кабул итү, профилактик чара, түбэндәге мәсьәләләр буенча контроль чаралар уздыру барышында үткәрелә:

а) "Интернет" челтәрендә муниципаль контроль органының рәсми сайты адресы һәм электрон почта адреслары;

б) муниципаль контроль органының эш графигы, килүчеләрне кабул итү вакыты;

в) Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча килүчеләрне кабул итү һәм хәбәр итү үткәрелә торган кабинетлар номерлары;

г) муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны жайга салучы норматив хокукый актлар исемлеге;

д) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган актлар исемлеге.

Консультация нәтижәләре буенча контрольдә тотылучы затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә мәгълүмат бирелми. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә язмача җавап бирү турында запрос жиберергә хокуклы.

3.11. Консультация барышында конкрет контроль чарасына, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының, контроль чарада катнашучыларның карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза нәтижәләре бирелә алмый.

3.12. Язмача консультация контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренә язмача мөрәжәгатенә җавап юллау юлы белән түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

а) объектны контрольдә тотылучы зат тарафыннан куркынычлылык категориясенә кертү нигезе;

б) контрольлек итүче затның контроль объектларына карата планлаштырылган контроль чараларының булуы.

3.13. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру турында контрольдә тотылучы затларның өчтән артык запросы килгән очракта, бер типлы мәсьәләләр буенча консультация бирү Интернетның мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла: <http://aznakayevo.tatarstan.ru> муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты кул куйган язма аңлатма.

3.14. Язма мөрәжәгатьләренә карау «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 02.05.2006 №59-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

3.15. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

Муниципаль контроль органы хокук куллану практикасын гомумиләштерүне һәм муниципаль контрольне елга бер тапкыр үткәрүне гамәлгә ашыра.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча хокук куллану практикасы һәм муниципаль контрольне үткәрү нәтижәләре турында доклад эзерләү тәмин ителә (алга таба - хокук куллану практикасы турында доклад).

Муниципаль контроль органы тарафыннан хокук куллану практикасы турындагы доклад эзерләү өчен үткәрелгән контроль чаралар, профилактик чаралар, административ һәм суд практикасы нәтижәләре турында мәгълүмат кулланыла.

Хокук куллану практикасы турындагы Доклад Азнакай муниципаль районының "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты карары белән раслана һәм Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында веб-адрес буенча урнаштырыла: <http://aznakayevo.tatarstan.ru> «муниципаль контроль» бүлегендә хисаптан соң килүче елның 1 июленнән дә соңга калмыйча.

3.16. Профилактика визиты вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан контрольдә тотылуы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән үткәрелә.

3.17. Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата аны риск категориясенә кертүдән чыгып үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

3.18. Профилактик визитлар контрольлек итүче затлар белән килешенеп үткәрелә.

3.19. Муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка профилактика визитын үткөрү турында хәбәрнамә аны үткөрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча жиберә.

Мәжбүри профилактика визитын үткөрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләр үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) муниципаль контроль органы структур бүлекчәсенә исемә;
- 3) муниципаль контроль органының тулы исемә;
- 4) вәкаләтле органның вазыйфай затының фамилиясе, исемә, атасының исемә (булганда);
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле органның вазыйфай затына имза салу.

Контрольлек итүче зат, аны үткөрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, муниципаль контроль органына хәбәр итеп, профилактик визит үткөрүдән (мәжбүри профилактик визитны да кертеп) баш тартырга хокуклы.

Контроль орган эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылуы затларга мондый эшчәнлек башланганнан бирле бер елдан да соңга калмыйча мәжбүри профилактик визит үткөрүне тәкъдим итәргә тиеш.

3.20. Профилактика визиты нәтижәләре буенча вәкаләтле органның вазыйфай затлары тарафыннан профилактик визит үткөрү турында акт төзелә, аның формасы муниципаль контроль органы тарафыннан раслана.3.21. Орган муниципального контроля осуществляет учет проведенных профилактических визитов.

Бүлек 4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

4.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органның вазыйфай затының контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлеге түбәндәге контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла:

- 1) сайлау контроле;
- 2) инспекция визиты;
- 3) рейд тикшерүе;
- 4) документар тикшерү;
- 5) күчмә тикшерү.

4.2. Контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тоткан контроль чаралар, шул исәптән документар тикшерү Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә, анда күрсәтелә:

1) карар кабул итү датасы, вакыты һәм урыны;

2) кем тарафыннан карар кабул ителде;

3) тикшерү чарасын үткәрү нигезләре;

4) контроль төре;

5) муниципаль контроль органының, контроль чараны үткәрүгә вәкаләтле (вазыйфаи) затының, шулай ук контроль чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган белгечләреннән, экспертларның фамилияләре, исемнәре (булганда), вазыйфаи (вазыйфаи) затының (затларының) вазыйфасы, мондый чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган экспертларның, экспертларның исем-фамилияләре, исеме яисә мондый чараны үткәрүгә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме;

6) контроль чара үткәрелә торган контроль объекты;

7) контрольлек итүче зат тарафыннан эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яки контроль чарасы үткәрелә торган бүтән контроль объектларының урнашу адресы (рейд тикшерүенә карата күрсәтелергә мөмкин);

8) тикшерү чарасы уздырыла торган контроль объектының мәжбүри таләпләргә туры килүе өчен җаваплы булган гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булса) яисә оешманың исеме, оешманың (аның филиалларының, Вәкилләреннән, аерымланган структур бүлекчәләреннән) адресы (рейд тикшерүенә карата күрсәтелергә мөмкин);

9) тикшерү чарасының төре;

10) контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотучы контроль чара кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлеге;

11) тикшерү чарасы предметы;

12) тикшерү битләр, әгәр аларны куллану мәжбүри булып тора;

13) тикшерү чарасын үткәрү датасы, шул исәптән контрольдә тотылуы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты (контрольдә тотылуы зат белән турыдан-туры бәйләнеш срогы өлешендә рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин);

14) граждан, оешма тарафыннан бирелә торган мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк булган документлар исемлеге (тикшерү чарасы кысаларында контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында документлар бирү каралган очракта).

4.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге контроль чаралар үткәрелә:

1) контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез контроль чаралар;

2) контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткәндә контроль чаралар.

4.4. Муниципаль контроль органы контрольдә тотучы затлар белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль чаралар үткәрә::

1) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

2) күчмә тикшерү.

Контроль чаралар үткәрү тәртибе, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 74, 75 статьяларында каралган.

Контроль чаралар вәкаләтле органның контрольлек итүче затлар белән хезмәттәшлек итмичә, Азнакай муниципаль районының «Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты житәкчесе имзалаган биремнәр нигезендә үткәрелә.

4.5. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органы тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелә:

1) куркынычсызлыкка һәм (яки) сыйфатка мәжбүри таләпләргә туры килүне раслау максатларында продукцияне (товарларны) саклау, куллану (куллану) һәм (яки) реализацияләү урыннары буенча үткәрелә торган, инструменталь тикшерү һәм (яки) продукция (үрнәкләрен) тикшерүдән һәм (яки) сыйфатка (мәжбүри таләпләргә туры килү - килмәвен раслау максатында продукция (товарларны) сатудан торган сайлап алу контроль-контроль (күзәтчелек) чарасы;

2) инспекция визиты (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольлек итүче затның (аның филиалларының, Вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиеш булган документларны соратып алу юлы белән);

3) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиеш булган документларны соратып алу юлы белән);

4) документар тикшерү (язмача аңлатмалар, Документлар истребованиясе аша);

5) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, документлар истребованиясе аша).

4.6. Контроль чаралар кысаларында, контрольлек итүче затлар белән берлектә, түбәндәге Контроль гамәлләр үткәрелә:

1) карау;

2) сораштыру;

3) язма аңлатма алу;

4) документлар таләп итү;

5) инструменталь тикшерү;

6) экспертиза.

Контроль гамәлләр үткәрү тәртибе «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 14 бүлеген белән билгеләнгән.

4.7. Вәкаләтле органның вазыйфай затларының контрольлек итүче затлар яисә аның вәкиле белән хезмәттәшлеге астында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш), Документлар, башка материаллар соратып алу, контроль объектының урнашу урыны буенча вәкаләтле органның вазыйфай затының булуы (Вәкаләтле органның вазыйфай затының һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булуы очрақларыннан тыш) аңлана.

4.8. Контроль чаралар үткәрү өчен нигезләр:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләренен булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан

расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткәру планына кертелгән контроль чаралар үткәру сроклары житү;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатъләр буенча законнарның үтәләшенә, кеше һәм граждaн хокукларының һәм ирекләренә үтәләшенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы чыгу;

5) тикшерү программасында күрсәтелгән вакыйга, әгәр контроль рәвешендәге федераль закон тарафыннан контроль (күзәтчелек) чараларының тикшерүләр программасы нигезендә үткәрелуе билгеләнсә.

4.9. Граждaннар һәм оешмалар, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан, вазыйфаи затлардан зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында мәгълүматларны караганда, аларның дәрәслегенә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 58 статьясындагы 3 пунктында каралган тәртиптә бәя бирелә.

4.10. Зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрне карау нәтижәләре буенча вәкаләтле органның вазыйфаи заты муниципаль контроль органы житәкчесенә (житәкчесе урынбасарына) жибәрә:

1) зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы турында яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәслеген раслау яисә объектның жир законнары таләпләрен бозу куркынычы индикаторларына туры килү-килмәүне ачыклаганда-контроль чараны үткәру турында дәлилленгән күрсәтмә;

2) зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең дәрәслеген раслау булмаганда, шулай ук объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычын тикшерү индикаторларына туры килү-килмәүне ачыклау мөмкин булмаганда-мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү жибәрү турында мотивлаштырылган күрсәтмә;

3) граждaнинның шәхесен, граждaнинның яисә оешманың вәкаләтләрен раслау мөмкин булмаганда, зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрнең дәрәс булмавын ачыклау - тикшерү чарасын үткәру өчен нигез булмау турында дәлилленгән тамаша.

4.11. Контрольдә тотылуы затларга карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елына муниципаль контроль органы тарафыннан төзелә һәм прокуратура органнары белән килештереләргә тиешле планлы контроль чаралар үткәру планы нигезендә үткәрелә.

Ел дэвамында контроль чараларның еллык планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан тикшерү чараларын төшереп калдыру тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

4.12. Планнан тыш контроль чаралар, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, 4.8 пунктының 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча үткәрелә. 1. әлеге Нигезләмәнең 1 пункты.

4.13. 4.8 пунктының 3-5 пунктларында каралган планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш күрсәтелгән очраклардан тыш, инспекция визиты, рейд тикшерүе, күчмә тикшерү формасында үткәрелә торган планнан тыш контроль чаралар. чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң үткәрелә.

Планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү турында хокукый актка кул куелган көнне, аны прокуратура органнары белән килештерү максатларында, вәкаләтле органның вазыйфай заты, хокукый актың һәм аны үткөрү өчен нигез булган документларның күчәрмәләрен кушып, планнан тыш тикшерү чарасы турында белешмәләр жиберә.

4.13 пунктының икенче абзацында каралган белешмәләр һәм документлар жиберү. әлеге Нигезләмәнең 4 пункты нигезендә, дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне үз эченә алган белешмәләр һәм документлар жиберүдән тыш, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша гамәлгә ашырыла.

4.14. Әгәр планнан тыш тикшерү чарасын үткөрүгә нигез булып закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерүнең турыдан-туры янавы турында белешмәләр торса, вәкаләтле органның вазыйфай заты, аны булдырмау һәм бетерү буенча кичектергесез чаралар күрү өчен, планнан тыш тикшерү чарасын үткөрүгә кичекмәстән (тиешле белешмәләр алганнан соң егерме дүрт сәгать эчендә), прокуратура органнарына бу хакта хәбәр итеп, шул ук вакытта 4.13 пунктында каралган документларны юллау юлы белән керешә. 1. әлеге Нигезләмәнең 1 пункты. Бу очракта планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү турында контрольдә тотучы затка хәбәр итү үткәрелмәскә мөмкин.

4.15. Контроль чараларын үткәргәндә, контрольлек итүче затның (аның вәкиленә) эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында вәкаләтле органның вазыйфай заты тарафыннан күрсәтмәнең кәгазь күчәрмәсе яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә күрсәтмә бирелгән хезмәт таныклыгы тапшырыла, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында контроль чарасының исәп номеры хәбәр ителә.

4.16. Контрольлек итүче зат таләбе буенча вәкаләтле органның вазыйфай заты вәкаләтләренә раслау максатларында, контрольлек чарасы үткөрү өчен жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары һәм башка затлар турында мәгълүмат бирергә тиеш.

4.17. Әгәр контроль чараны үткөрү, контрольлек итүче затның урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольдә тотылучы зат булмавына бәйле, йә контрольлек итүче зат эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, йә мондый контроль чарасын уздыру яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән контрольле затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмаулары) белән бәйле рәвештә, мөмкин булмаса,, вәкаләтле органның вазыйфай заты, сәбәпләрен күрсәтеп, контроль чарасын үткөрү мөмкинлеге булмау турында акт төзи һәм контрольдә тотучы затка билгеләнгән тәртиптә контроль чарасын үткөрү мөмкинлеге булмавы турында хәбәр итә. Бу очракта вазыйфай зат әлеге контроль чарасы кысаларында контроль чара тәмамланганнан соң теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.18. 4.17 пунктунда күрсәтелгән очракта. вәкаләтле органның вазыйфаи заты контрольлек итүче затка карата, контрольлек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килешмичә генә, шундый ук контроль чарасын үткөрү турында Карар кабул итәргә хокуклы.

4.19. Контрольдә тотылучы затның контроль чараны үткәрүдән читләшүе яки аны үткөрүгә комачаулавы федераль закон белән билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

4.20. Контроль (күзәтчелек) органының вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан кылына торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләрне урнаштыру, шулай ук аларны мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура ярдәмендә контрольдә тотучы затларга житкерү юлы белән әлеге Федераль законда билгеләнгән срокларда һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла, дөүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дөүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен, шул исәптән "дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердәм порталы" федераль дөүләт мәгълүмат системасы (алга таба - дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) аша һәм (яки) дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да.

Эшқуарлык эшчәнлеген башкармаучы, контрольлек итүче зат булып торучы граждaн, вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителгән карарлар турында, муниципаль контроль органы адресына документларны кәгазьдә алу кирәклегенә турында хәбәр жибәрү яки муниципаль контроль органында контрольлек итүче затның электрон почтасы адресы турында мәгълүмат алмау очрагында, аңа документларны дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә жибәрү мөмкинлегенә булганда, хәбәр ителә (әгәр дә бу очракта)., әгәр зат Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасына ия булмаса (ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә). Күрсәтелгән граждaн муниципаль контроль органына документларны кәгазьдә жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итү, контрольлек итүче затка документлар һәм белешмәләрне почта элементсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә, контрольдә тотылучы затка электрон формада яки контрольлек итүче зат запросы буенча хәбәр итү мөмкинлегенә булмаган очракта гына жибәрелергә мөмкин. Муниципаль контроль органы, мондый таләп кергән көннән ун эш көненнән дә артмаган вакытта, контрольлек итүче затка күрсәтелгән документларны һәм (яки) белешмәләрне жибәрә.

Бүлек 5. Контроль чаралар нәтижәләре һәм карарлар

5.1. Контроль чарасы нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка тарту

турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яисә) муниципаль контроль органының 5.8 пунктының 2 пунктчасында каралган чараларны куллану керә. 1. әлеге Нигезләмәнең 1 пункты.

5.2. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тоту торган контроль чара акты төзелә (алга таба - акт).

Мондый чара үткөрү нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш.

5.3. Актны рәсмиләштерү мондый чараны үткөрү көнендә контроль чара үткөрү урынында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт яки закон тарафыннан саклана торган башка серләргә тәшкит итүче контроль чара нәтижеләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә. 5.4. Прокуратура органнары белән килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратурага контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша жибәрелә.

5.5. Контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле, документар тикшерү уздырудан тыш, контроль чара үткөрү урынында актның эчтәлегенә белән таныша. Документар тикшерү акты контрольлек итүче затка билгеләнгән тәртиптә муниципаль контроль органы тарафыннан жибәрелә.

5.6. Контролируемое зат имза сала актны шул ук ысул белән, алар тарафыннан эзерләнгән әлеге акт. Контрольлек итүче зат яки аның вәкиле тарафыннан контроль чара үткөрү нәтижеләре буенча актта тиешле билге ясала.

5.7. Актта баян ителгән фактлар, нәтижеләр, тәкъдимнәр белән килешмәгән очракта, контрольлек итүче зат тикшерү актына суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

5.8. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, контрольлек органы вазыйфай заты бурычлы:

1) контроль чарасы акты рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләргә бетерү турында, аларны юкка чыгаруның тиешле срокларын, шулай ук закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткөрү турында күрсәтмә бирергә;

2) контроль объектларын куллануны тыю турында һәм гражданнар, оешмаларга теләсә нинди үтемле ысул белән зыян китерү куркынычы булу турында мәгълүмат житкерү һәм контроль чарасын уздырганда граждан, оешма эшчәнлегенә билгеләнгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать итүгә кадәр Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, контрольдә тоту объекты булган һәм (яки) аннан файдаланучы биналар, корылмалар, Корылмалар, биналарны файдалану закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыра, бу мондый зыян (зыян) китергән;

3) контроль чарасы барышында административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда тиешле мәгълүматны дәүләт органына жиберергә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнче, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәжәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәрү турындагы мәсьәләне карарга.

Бүлек 6. Муниципаль контроль органы вазыйфай затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

6.1. Вәкаләтле орган карарларына, аның вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү хокукына контрольдә тотылучы затлар ия, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган һәм аларга карата түбәндәге карарлар кабул ителгән яисә түбәндәге гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) затлар ия:

1) контроль объектларын риск категориясенә кертү турында карарлар;

2) тикшерү чараларын планлы тикшерү чараларын үткәрү планына кертү турында карарлар;

3) контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар;

4) вәкаләтле органның башка карарлары, аның вазыйфай затларының гамәлләре (гамәл кылмаулары).

6.2. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

Бүлек 7. Контроль орган эшчәнлегенә нәтижәләлеген һәм нәтижәләлеген бәяләү

7.1. Контроль органы эшчәнлегенә нәтижәләлеген һәм нәтижәләлеген бәяләү муниципаль жир контроле өлкәсендә муниципаль контрольнең нәтижәләлеге һәм нәтижәләлеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. 7.1 пункттында күрсәтелгән эшчәнлек нәтижәләлеге һәм нәтижәләлеге күрсәткечләре Системасына кертелгән. әлеге Нигезләмә керә:

1) муниципаль жир контроленә төп күрсәткечләре;

2) муниципаль жир контроленә индикатив күрсәткечләре.

7.3. Муниципаль жир контроленә төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроленә индикатив күрсәткечләре әлеге Нигезләмәнен 2 нче кушымтасында күчерелгән.

7.4. Контроль орган ел саен «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль

законда билгелэнгән таләпләрне исәпкә алып, муниципаль жир контроле турында доклад эзерләүне гамәлгә ашыра.

7.5. Докладны эзерләүне оештыру муниципаль контроль органына, муниципаль жир контроле өлкәсендә вәкаләтле органга йөкләнә.

Бүлек 8. Контроль (күзәтчелек) нәтижәләренә дәрәс булмавы чара

8.1. Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль чарасы нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар 8.2 пункттында каралган әлеге нигезләмәнең 1 пункттында каралганча, югарыдагы контроль органы яисә суд тарафыннан, шул исәптән прокурор гаризасы (гаризасы) буенча, тикшерү чарасын үткәргән контроль органы юкка чыгарылырга тиеш. Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата тупас таләпләр ачыкланган очракта, контроль чара үткәргән контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты мондый чара нәтижәләрен гамәлдә түгел дип тану турында Карар кабул итә.

8.2. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозу булып тора:

- 1) контроль чаралар үткәру нигезләренә булмавы;
- 2) әгәр мондый килешү мәжбүри булса, прокуратура органнары белән тикшерү чарасын үткәру буенча килештерү булмау;
- 3) әгәр мондый хәбәрнамә мәжбүри булган очракта, контроль чара үткәру турында хәбәрнамә турында таләпне бозу;
- 4) планлы тикшерү чарасын үткәру вакытын бозу;
- 5) тиешле контроль чаралар үткәру планына кертелмәгән планлы тикшерү чарасын уздыру;
- 6) мәжбүри таләпләр булмаган норматив хокукый актлар һәм башка документлар нигезләмәләрен үтәүне бәяләү нигезендә контроль чара нәтижәләре буенча карар кабул итү;
- 7) әлеге Федераль законда катнашмаган затларны тикшерү чарасына жәлеп итү;
- 8) контроль чараны үткәру срокларын бозу;
- 9) контроль чарасы барышында " Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында «31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль законда каралмаган контроль чараларның мондый төре өчен контроль гамәлләр кылу;
- 10) әгәр аны бирү бурычы әлеге Федераль закон белән билгеләнгән булса, контроль чара нәтижәләре белән танышу өчен, контрольлек итүче затка документны тапшырмау;
- 11) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне үткәрүдән тыш, контроль чараларның бердәм реестрына кертелмәгән контроль чараны үткәру;
- 12) 248-ФЗ Федераль законның 37 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән тыюларны һәм чикләүләрне бозу.

8.3. Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль чарасының нәтижәләрен дәрәс түгел дип танылганнан соң, әлеге контрольдә тотылуы затка карата кабат

планнан тыш тикшерү чарасы бары тик тикшерү чарасының төренә һәм аны үткөрү нигезенә карамастан, прокуратура органнары белән килешеп кенә үткәрелергә мөмкин.

Муниципаль контроль (күзэтчелек) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында үткәрелгән планлы тикшерү (күзэтчелек) чаралары саны;
- 2) хисап чорында үткәрелгән планнан тыш тикшерү (күзэтчелек) чаралары саны;
- 3) хисап чорында контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау нигезендә үткәрелгән планнан тыш тикшерү (күзэтчелек) чаралары саны, яисә хисап чорында контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;
- 4) хисап чорында үткәрелгән контроль (күзэтчелек) чараларның гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән КНМНЫҢ һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек белән контроль (күзэтчелек) чаралар саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларын кулланып үткәрелгән контроль (күзэтчелек) чаралар саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитларның саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланган контроль (күзэтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзэтчелек) чаралар саны;
- 11) хисап чорында контроль (күзэтчелек) чаралар нәтижеләре буенча салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) хисап чорында тикшерү (күзэтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында прокуратура органнарына жиһәрелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорында прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тарткан контроль (күзэтчелек) чараларын үткәрүне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны хисап чоры ахырына һәр риск категориясе буенча;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның исәпкә алынган саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзэтчелек) чаралары үткәрелгән исәпкә алынган контрольдә тотылучы затлар саны;
- 18) контроль (күзэтчелек) органы тарафыннан карау срогы бозылган шикаятьләр саны хисап чорында;
- 19) контроль (күзэтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жиһәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять белдерү турында дэгъва гаризалары саны хисап чорында;

20) контроль (күзэтчелек) органнарының вазыйфаи затларының суд тәртибендә жибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дэгъвалау турында дэгъва гаризалары саны, алар буенча хисап чорында гариза бирелгән таләпләрне канәгатъләндерү турында Карар кабул ителгән.;

21) дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль (күзәтчелек) чаралары саны һәм нәтижәләре дәрәс түгел дип танылды һәм (яисә) хисап чорында юкка чыгарылды.

Азнакай муниципаль районының» Актүбә шәһәр тибындагы поселогы "муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль жир контроле турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында 2 нче кушымта

Муниципаль берәмлектә муниципаль жир контроле өлкәсендә төп һәм индикатив күрсәткечләр "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы» Азнакай муниципаль районы һәм аларның максатчан эһәмиятләре

Төп күрсәткечләр	Максатчан эһәмияттәге (%)
Мәжбүри таләпләрне бозу очраklarыннан мәжбүри таләпләрне бетерү өлеше	70-80
Контроль органының һәм (яки) аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезле шикаятләр өлеше кергән шикаятләрнең гомуми саныннан контроль чаралар үткәргәндә	0
Контроль орган һәм (яки) суд тарафыннан юкка чыгарылган тикшерү чаралары нәтижәләре буенча кабул ителгән карарларның гомуми саныннан өлеше	0

Азнакай муниципаль районының "Актүбә шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлегендә муниципаль жир контроле өлкәсендә индикатив күрсәткечләр:

муниципаль контроль органына кергән мәжбүри таләпләрне бозу турында гражданныр һәм оешмалардан килгән мөрәжәгатләр саны (күләмле мәгънәләрне күрсәтергә);

муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чараларының саны (сандагы мәгънәләрне күрсәтергә);

прокуратура органнары тарафыннан планнан тыш тикшерү чарасын үткәрүне килештерү турында кабул ителгән карарлар саны (сандагы мәгънәләрне күрсәтергә);

мәжбүри таләпләрне бозуларны муниципаль контроль органы ачыклаган очраklar саны (күләмле мәгънәләрне күрсәтергә);

мәжбүри таләпләрне бетерелгән бозуларның саны (күләмле мәгънәләрне күрсәтергә);

контроль чарасы актына карата кергән мөрәжәгатләр саны (күләмле эһәмияттәге күрсәтергә);

мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында муниципаль контроль органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең саны (күләмле мәгънәләрне күрсәтергә).